

ХІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ НАУКИ

16 травня 2019 р. у приміщенні Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України відбулося урочисте відкриття ХІІІ Всеукраїнського фестивалю науки — науково-популярної події загальнодержавного значення, засновником і одним з організаторів якої є Національна академія наук України.

Всеукраїнський фестиваль науки проводиться з метою популяризації досягнень науки в нашій країні, залучення молоді до наукових досліджень, піднесення авторитету та престижу науки в Україні. У рамках Фестивалю проходять науково-популярні заходи найрізноманітнішого формату — від лекцій відомих учених до наукових пікніків і квестів. Цьогоріч відбулося понад тисячу таких заходів.

Організатори ХІІІ Всеукраїнського фестивалю науки — Національна академія наук України, Міністерство освіти і науки України, Міністерство молоді та спорту України, Національний центр «Мала академія наук України», Національна академія медичних наук України, Національна академія педагогічних наук України, Національна академія аграрних наук України, Національна академія правових наук України, Національна академія мистецтв України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Генеральний партнер — Посольство Китайської Народної Республіки в Україні. Головний партнер — Посольство Французької Республіки в Україні, Інститут Франції. Партнер — компанія Huawei.

Фестиваль офіційно відкрив перший віце-президент НАН України, голова Секції фізико-технічних і математичних наук НАН України академік Антон Григорович Наумовець. Він представив високих гостей урочистого заходу — Надзвичайного і Повноважного Посла Китайської Народної Республіки в Україні пана Ду Вея, Надзвичайного і Повноважного Посла Французької Республіки в Україні пані Ізабель Дюмон, генерального секретаря Європейської академії наук, мистецтв і

Перший віце-президент НАН України, голова Секції фізико-технічних і математичних наук НАН України академік А.Г. Наумовець відкриває XIII Всеукраїнський фестиваль науки

літератури пані Ніколь Лемер д'Агаджіо, а також оголосив присутнім вітання Президента Національної академії наук України академіка НАН України Бориса Євгеновича Патона учасникам Фестивалю.

*Шановні учасники і гості Фестивалю!
Вітаю Вас з XIII Всеукраїнським фестивалем науки!*

Відкриття, покладені в основу сучасних досягнень науки і техніки, сформували світ в тому вигляді, яким ми бачимо і знаємо його сьогодні. Наука і освіта — це галузі, доступ до яких має бути у якомога більшої кількості людей будь-якого віку. Тому особливо цінним є те, що Всеукраїнський фестиваль науки, який згуртовує навколо себе велику кількість учасників, щороку розширює свої масштаби. Він вже став доброю традицією в житті нашої держави. Фестиваль науки дає можливість майбутнім вченим і винахідникам по всій Україні отримати уявлення про багатогранність науки, дізнатися про нові дослідження, почути краєвих науковців і зробити свої перші кроки на шляху до великих відкриттів.

В усіх країнах фестивалі науки орієнтовані, перш за все, на молодь. І дуже важливо, що багато заходів проводиться не тільки для сту-

дентів і школярів, а також для дітей молодшого віку. Таким чином, фестиваль науки сприяє формуванню інтелекту, стимулює інтерес до пізнання світу, викликає повагу до науки.

Головними нашими цінностями є високий професіоналізм, досвід та відданість справі наших учених, талант та цілеспрямованість української молоді. Наша відданість державі та велике бажання працювати для покращення життя людей стануть запорукою того, що Україна посідатиме гідне місце у глобальній економіці.

Хочу висловити щиро подяку всім організаторам, а також Посольству Китайської Народної Республіки в Україні та Посольству Французької Республіки в Україні за підтримку та активну участь в організації та проведенні фестивалю.

Бажаю всім учасникам фестивалю великих відкриттів, досягнень і успіхів!

*Академік НАН України
Б.Є. Патон*

Далі головний учений секретар НАН України академік Вячеслав Леонідович Богданов оголосив привітання Голови Верховної Ради України Андрія Володимировича Парубія з нагоди Дня науки.

Шановні друзі!

Сердечно вітаю наукову громадськість України з Днем науки.

Це професійне свято — гарний привід сказати вам щирі слова вдячності за невтомну плідну і творчу працю, без якої важко уявити міцну державу з потужним, стабільним виробництвом і високим рівнем духовності.

Без належного розвитку наукової сфери, розроблення і впровадження нових технологій, інтеграції науки, освіти і виробництва неможливі і розвиток України.

Нині державі й суспільству як ніколи потрібні нові ідеї, перспективні проекти та зважені прогнози. Адже роль і значущість наукового пошуку набувають особливої ваги в час, коли необхідно нарощувати оборонний потенціал держави, забезпечувати економічне зростання нашої країни.

Європейський вибір України, її інтеграція у високотехнологічне конкурентне середовище відкривають широкі можливості для українських науковців та виробників наукомісткої високотехнологічної продукції.

Переконаний, що професіоналізм та відданість справі українських учених, пошук і запровадження нових форм організації наукових розробок, підвищення ролі та результативності фундаментальних і прикладних досліджень дадуть нам можливість побудувати й захистити демократичну, європейську, справедливу та економічно потужну Україну.

Вдячний усім працівникам наукової сфери за невтомність та справжній ентузіазм, за примноження здобутків держави. Впевнений, що спільною роботою ми досягнемо поставленої мети — поліпшення соціального і економічного становища наших громадян, зміцнення обороноздатності держави.

Бажаю вам, дорогі науковці, міцного здоров'я, миру, натхнення і вагомих здобутків на благо нашої держави!

Андрій Парубій

З вітальним словом до присутніх звернувся також президент Національного центру «Мала академія наук України» НАН України та МОН України (МАН) академік Станіслав Олексійович Довгий. «Дуже приємно бачити сьогодні, під час святкування, наших давніх друзів — представників Посольства Китайської Народної Республіки в Україні, Посольства Французької Республіки в Україні та інших. І дуже приємно, що з кожним роком наша співпраця поглиблюється. Є багато проектів, до виконання яких українські академічні інститути, дослідницькі команди залучають молодь. Цього року ми матимемо великий проект з Асоціацією науковців Китаю, яка опікується молодими талантами. Ми підписали з цієї організації угоду про співпрацю і започаткували проект з проведення літніх шкіл, а також створення Українсько-китайського аерокосмічного університету. Українські діти навчатимуться в Китаї, а китайські — приїжджатимуть до України. У нас також багато проектів з на-

Президент Національного центру «Мала академія наук України» НАН України та МОН України академік Станіслав Олексійович Довгий

шим давнім партнером — Францією. У МАН працює секція французької мови, у секціях історії, краєзнавства та ін. діти вивчають різні аспекти історії та культури Франції. Один з наших партнерів — Університет Поля Сабатьє, з яким ми вже багато років проводимо спільні літні школи. Останній проект, який ми реалізували разом з Європейською академією наук, мистецтв і літератури, був присвячений поєднанню науки та мистецтва. Хочу подякувати Посольству Французької Республіки в Україні й особисто пані Послу за надану підтримку та можливість запросити до України генерального секретаря Європейської академії наук, мистецтв і літератури, доктора, професора Ніколь Лемер д'Агаджію».

Від імені генерального партнера XIII Всеукраїнського фестивалю науки — Посольства Китайської Народної Республіки в Україні — з вітальним словом до присутніх звернувся Надзвичайний і Повноважний Посол Китайської Народної Республіки в Україні пан Ду Вей. «Для мене це велика честь — бути запрошеним на Всеукраїнський фестиваль науки. Хотів би привітати вчених усієї України зі святом. Україна, ця сильна держава, що виховала не одну плеяду талановитих учених, має розвинену науково-технічну сферу з міцним фундамен-

Надзвичайний і Повноважний Посол Китайської Народної Республіки в Україні пан Ду Вей

Надзвичайний і Повноважний Посол Французької Республіки в Україні пані Ізабель Дюмон

том, посідає важливе місце в історії світової науки і техніки. Ми з вами зараз перебуваємо у відомому на весь світ Інституті електрозварювання ім. Є.О. Патона. До початку урочистого відкриття я відвідав музей Інституту і хотів би зазначити, що розроблені Інститутом технології електрозварювання у відкритому космосі, у морських глибинах широко визнані у світі. Минулого року я також мав нагоду відвідати Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». З його стін вийшла велика кількість випускників — таких яскравих, які сяють, неначе зорі на небі.

Проведення Фестивалю науки спрямоване на передачу любові до науки, звеличення поваги до знань. Як говорив відомий французький учений Луї Пастер, немає батьківщини у науки, але мають батьківщину вчені. Хоча розвиток України в останні роки зіштовхнувся з певними проблемами, проте українські вчені, як і раніше, не полишають рідну землю. Вони не бояться труднощів, чесно займаються своєю справою. Ви — найліпші люди України, і я хотів би висловити вам свою глибоку повагу та шану. Якщо ви є — в Україні є надія.

Протягом багатьох років Китай та Україна здійснюють тісне науково-технічне співробітництво. Колись порівняно з вами ми були школярами. Тепер науково-технічна галузь Китаю досягла значного прогресу, але ми, як і раніше, готові у вас навчатися. Водночас ми готові задіяти свої сильні сторони і сформувану модель використання власних переваг для взаємної вигоди та виграшу.

Цього року у Фестивалі беруть участь також китайські компанії, зокрема, ті, що займають провідні позиції у сфері телекомунікаційних технологій, і ті, що мають виняткову креативність у сфері комерціалізації науково-технічних результатів та розвитку підприємництва. Крім цих двох компаній, є ще багато інших зацікавлених у співпраці з Україною першокласних китайських компаній науково-технічного спрямування, а також провінцій та міст. Сподіваюся, що спільні зусилля і спільна робота трансформуються в дедалі більші результати, стимулюючи розвиток економіки обох держав на користь китайському й українському народам.

Шановні друзі-вчені! Сьогодні ви відзначаєте своє свято. Та цього року і ми відзначатимемо 70-ту річницю утворення Китайської Народної Республіки. За 40 років ми пройшли важкий шлях, але досягли успіхів, що привертають увагу всього світу. Китайський народ завжди пам'ятатиме, що у розвитку науково-технічної сфери Україна надала нам цінну допомогу. Сьогодні на шляху відродження нації уряд та народ Китаю готові і прагнуть рухатися з дружнім народом України в одному на-

прямі, пліч-о-пліч іти вперед, підтримуючи один одного. Нехай живе дружба між Китаєм та Україною!».

Від імені головного партнера XIII Всеукраїнського фестивалю науки й багаторічного учасника Фестивалю — Посольства Французької Республіки в Україні — присутніх привітала Надзвичайний і Повноважний Посол Французької Республіки в Україні пані Ізабель Дюмон. «Хотіла б спочатку сказати кілька слів французькою мовою, насамперед тому, що зараз триває Рік французької мови в Україні, який за кілька місяців завершиться. Мене дуже зворушила молодь, яка нас сьогодні так гарно зустрічала, зокрема, учні школи № 49, які постійно вдосконалюють своє знання французької. Французька мова — це мова серйозних наукових досліджень. Вивчаючи її, ви отримуєте можливість продовжувати свої наукові дослідження у франкомовному світі. Звичайно, й англійську мову повинен знати кожен із нас, те саме стосується й китайської мови.

Наукове співробітництво є одним із пріоритетних напрямів діяльності Посольства Французької Республіки в Україні. У нас започатковано багато різних програм: надання стипендій, фінансування успішних дослідницьких проєктів, підтримка науковців у пошуку партнерів. Підтвердженням успішної співпраці наших країн є факт активної участі України в європейських проєктах Erasmus+ та «Горизонт-2020», в яких Франція є одним з її основних партнерів. Завдяки цим інструментам французькі й українські наукові групи тісно співпрацюють, і ми можемо пишатись успішністю наших науковців. Наша спільна праця над виконанням дослідницьких проєктів за умови об'єднання технічних ресурсів і знань стає запорукою нових наукових досягнень.

Франція — країна не лише культурних звичаїв і традицій, а й інновацій та великої кількості стартапів, наукових відкриттів і багатьох нобелівських лауреатів. Один з них виступав перед вами минулого року. Цього року в рамках Фестивалю ви зможете послухати лекцію блискучого французького науковця пана Да-

Генеральний секретар Європейської академії наук, мистецтв і літератури, доктор, професор Ніколь Лемер д'Агаджіо

віда Пастре, який використовує свої знання з фізики й оптики в дослідженнях у галузі молекулярної біології, генетики та медицини. Мені б хотілося нагадати, що Посольство підтримує заходи Малої академії наук, спрямовані на посилення пізнавального інтересу молодого покоління задля розбудови науки майбутнього».

Останнє слово взяла генеральний секретар Європейської академії наук, мистецтв і літератури, доктор, професор Ніколь Лемер д'Агаджіо. «Мені надзвичайно приємно брати участь у цьому заході як представниці та генеральному секретарю Європейської академії наук, мистецтв і літератури в Парижі. Академію було створено 40 років тому, коли ще існувала «залізна завіса» між Західною та Східною Європою. Знаю, що українська наукова традиція має давню історію. І я щаслива, що ми зможемо ближче познайомитися з нашими українськими колегами. У нас уже є традиція співпраці з Національною академією наук України. Кілька років тому ми спільно організували колоквіум з Президентом НАН України академіком Борисом Патonom.

Наша академія теж має давні традиції організації міжнародних наукових заходів, оскільки у нас представлені учасники з 55 країн світу і понад 50 національних академії наук, з якими ми

Професор Університету Еврі, директор Лабораторії структур і діяльності нормально-патологічних біомолекул (SABNP, Франція) Давід Пастре

Почесний генеральний директор Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського академік Олексій Семенович Онищенко

співпрацюємо. У нашій Академії налічується більш як 40 нобеліатів, не лише французьких, а й іноземних. Ми також давно співпрацюємо з Китайською Народною Республікою. Кілька років тому на запрошення Міністерства охорони здоров'я Китаю ми брали участь у міжнародному конгресі, присвяченому питанням охорони здоров'я. І ми продовжуємо співпрацю з нашими китайськими партнерами.

З нашими партнерами з різних країн світу ми реалізуємо різні проекти. В межах видав-

ничої серії, заснованої нашою Академією, в Парижі зараз готуються антологічні видання, пов'язані з мистецтвом, зокрема антологія китайської поезії, антологія української поезії. Слід сказати, що всі ці проекти ми реалізуємо, звичайно, за підтримки видатних діячів, зокрема академіка Станіслава Довгого, який дуже давно з нами співпрацює. Для нас вельми важливо поєднувати наукові й мистецькі пошуки, оскільки наука, зрештою, це і є творчість. А творчість має розвиватися і може виявлятися в дуже різних формах. Розповім вам дещо кумедну історію. Один з наших членів — нобелівський лауреат з фізики, відомий професор П'єр-Жиль де Жен, якого, власне, наша Академія і висувала на здобуття цієї нагороди, після отримання премії відкрив ресторан, бо це була інша сторона його творчості. Тому я заохочую всіх вас до творчості в різноманітних сферах.

Ми дуже раді, що сьогодні тут багато талановитої молоді, тому що саме молодь створюватиме майбутній світ. Останнім часом у цьому напрямі вдало розвивається Китайська Народна Республіка, яка зробила великий крок уперед, але і Європа не має від неї відставати. Тож над цим ми всі разом працюватимемо».

Далі академік А.Г. Наумовець від імені Національної академії наук України вручив Надзвичайному і Повноважному Послу Китайської Народної Республіки в Україні пану Ду Вею відзнаку НАН України «За сприяння розвитку науки»; Надзвичайному і Повноважному Послу Французької Республіки в Україні пані Ізабель Дюмон — пам'ятну відзнаку на честь 100-річчя НАН України, а генеральному секретарю Європейської академії наук, мистецтв і літератури професору Ніколь Лемер д'Агаджіо — почесну грамоту за активну участь в організації та проведенні XIII Всеукраїнського фестивалю науки.

Нагороди з нагоди Дня науки отримали також і митці. За велику допомогу в проведенні урочистого засідання на честь 100-річчя Національної академії наук України, яку надав Національний академічний театр опери і ба-

лету України імені Тараса Шевченка, трудовий колектив театру відзначено подякою НАН України, а його генерального директора академіка Національної академії мистецтв України, народного артиста України Петра Яковича Чуприну — пам'ятною відзнакою на честь 100-річчя НАН України. Крім того, пам'ятну відзнаку було вручено художньому керівнику і головному диригенту симфонічного оркестру «Київ-Класик», народному артисту України, професору Герману Георгійовичу Макаренку.

На продовження заходу його учасники мали можливість прослухати дві науково-популярні лекції від визначних учених сучасності. Про контроль експресії генів через поділ клітин та людські хвороби розповів професор Університету Еврі, директор Лабораторії структур і діяльності нормально-патологічних біомолекул (SABNP, Франція) Давід Пастре, який прибув до нашої країни на запрошення своєї україн-

ської колеги — завідувача відділу функціональної геноміки Інституту молекулярної біології і генетики НАН України члена-кореспондента НАН України Алли Риндич.

З лекцією «Національна наукова спадщина — інтелектуальні скарби держави» виступив лауреат Золотої медалі ім. В.І. Вернадського НАН України, почесний генеральний директор Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського академік Олексій Семенович Онищенко.

Перед початком і під час урочистостей у стінах Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України тривали виставка-презентація наукових досягнень установ НАН України і презентація науково-дослідницьких робіт, стендові доповіді учнів-членів Малої академії наук України й учнів середніх навчальних закладів м. Києва.

Сніжана Мазуренко